

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
8 septembrie st. v.
20 septembrie st. n.

Ese în fiecare duminică.
Redacțiunea :
Strada principală 375 a.

Nr. 36.

ANUL XXVII.
1891.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei

AȘĂ-I NOROCUL.

— Poveste. —

Eră odată o babă și avea un băet. Acum băetul acela a crescut la păscut vitele; după ce s'a făcut mare, s'a apucat văcar la sat; dela o vreme când i se făcū și lui drag de lume, se ducea la joc și când să cē-ră vr'o fată, ele se strîngeau una de altă și tot se ghiontiau.

— Uite fa, văcarul satului!

El s'a sculat și s'a dus acasă la măsă și i-a spus, că de-acum nu mai pașce vacile satului, că-l rid fetele și nu vreu să jōce cu dēnsu.

— Da cu ce-om trăi, dragul mamei, de nu-i pașce vacile?

— Cu ce ne-a da Dđeu; de-odată fă-mi un cuptor de mălai, că me duc in lumea lui Dđeu să-mi caut norocul.

A făcut baba mălai, a umplut traista cu turte, a luat și s'a dus tot s'a dus până a apropiat mălaiul din traistă. In partea ceea de lume unde s'a dus, n'a găsit nimic și s'a întors acasă.

— Ai găsit ceva noroc, dragul mamei?

— N'am găsit nimic, da mâne să-mi faci un cuptor de mălai, să me duc in altă parte a lumii.

S'a apucat mă-sa și a făcut iar un cuptor de turte, i-a pus in traistă, el a luat traista, s'a apucat in altă parte de lume, s'a mai dus cât s'a mai dus, s'a întâlnit c'un moșneg.

I dīce :

— Bună calea, moșule.

— Mulțămesc, voinicule. Incotro?

— Eu me duc incotr'o m'or duce ochii să-mi caut norocul.

— Că bine faci, fētul meu, a da Dđeu și l'ai găsi. Da in traistă ce ai?

— Merinde pentru cale.

— Dă-mi și mie ceva, că tare mi-i fōme și n'am.

Flăcăul scōte și-i dă o turtă.

— Na și eu ție, dragul moșului, trei nuci și mergi nainte, că ți-a da Dđeu noroc.

S'a mai dus ce s'a mai dus și-a întâlnit trei băeți, că se băteau pentru un ou. Băeții cum l'au vēdūt, amandea la dēnsu.

— Bine c'ai venit, bādică; să ne faci dreptate.

— Bine, fēții mei.

— Iaca eu am vēdūt oul esta mai întei.

— Ba eu am ajuns mai degrabă.

— Ba eu am pus mâna pe dēnsu mai întei.

— Șciți ce dragii bādicăi, mai bine na-ve fiecāruia din voi câte-o nucă și da-ți-mi mie oul.

Băeții s'au împăcat și-au luat câte-o nucă, iar el a mai mers o bucată înainte și de unde-a vēdūt că nu mai găseșce nimic, s'a întors acasă.

Iar îl intrēbă mă-sa.

— Ei dragul mamei, găsitu-ți-ai norocul?

LASCĂR CATARGIU.

— Nu, căci n'am dat decât peste oul ista.

— Pune-l colo pe poliță, om face mâne borș și l'om direge.

Baba dă băetului iară să mânânce și cum eră trudit tare, s'a culcat și-a adormit, iar baba s'a suit pe cuptor.

*

Casa babei eră lângă șleah. Trece-un boer cu trăsura și vede 'n casa babei o lumină streină forte frumósă, se cobóră din trăsura, se uită pe feréstră, nu vede nici luminare nici opăit, nici foc in vatră; ce să fie, ce lumină-i aceea? Bate la feréstră și strigă.

— Avem ómeni acasă?

— Avem, respunde baba.

— Nu mi-ți primí pe mas?

— Nu, că-s o babă bătrână și me tem.

— Dă-ne voie să stăm măcar pe prispă.

— Pe prispă de ce nu.

Boerul poruncește viziteului de desprinde caii, trage trăsura 'n dosul casei, iar el se așeqă pe prispă și tot se uită la lumina minunată din casă.

A doua zi, după ce s'a făcut ziua, se scólă și ese afară. Boerul îi dă bună diminéța.

— Bună să-ți fie inima, cum ți-i cătatura mătușă! Da tare te-aș pofti să me leși in casă și să-mi dai ceva de mâncare.

— Bucuros, poftim înăuntru; dar să nu ve fie cu bănat, că n'am nimic ce să ve dau de mâncare.

Boerul se uită 'n colo 'n cóce, vede oul de pe poliță.

— Ei mătușă, cõtă-ne ceva de mesă.

— De unde, fétul meu, decă n'am nimic?

— Măcar niște oue.

— N'am, n'am, păcatele mele, nici oue, că-s cu casa lângă drum și n'am chip să țin paseri.

— Véd că ai un ou in poliță.

— Acela-i a băetului, dóra decă a vré el să vi-l deie, că eu n'am găină de léc.

Băetul, trudit de drum, dormiá dus acoperit pe cap.

Baba-l deștéptă și-l intrébă.

— Měi băete, iaca boerul cere oul ista; đice că tare îi fóme și că ni l'a plátí, ce đici, să-l dau?

— Bine mamă, fă ce șcii; cât îți dá pe dēnsu?

— Nu șciu, cât ceri tu, să șciu.

— Cât să cer, cât face?

Boerul ia oul in mână, îl cată mai de aprópe și iar îl intrébă cât cere pe dēnsu.

— Vorbă multă sárácia omului, dta cucóne șcii cât face.

— Na-ți 1000 de lei.

— Ei cucóne, dta nu me mai luá in ris, dta șcii cât face oul ista.

— Na-ți 2000 de lei.

Băetul ce-i dreptul nu șcía ce póte oul, dar boerul l'a cunoscut din data mare și tot a urcat prețul până la 5000 de lei, dela o vreme băetul s'a priceput că trebue să fie ceva de oul cela și tot întepenea ca să-i deie cât face oul.

Atunci boerul a urcat la 10,000 de lei.

— Ce mai atáta vorbă pentru o liule de tiutiun, dá-mi banii și na-ți-l.

Baba sare și ea de colo cu gura.

— Stați că nu-i așa socotéla, că noi sântem ómeni sáraci și de ne-a vedé satul cu bani, să nu ne tragă la respundere că póte Dómne fereșce am fáptuit cine șcía ce. Dta cucóne mai bine lasă-ne oul și remái cu banii, că ne temem de belea, că dta te duci, da noi remânem in loc.

— Póte vrei mai mult, mătușă.

— Șciu și eu cucóne, mai bine om remâne cu oul decát cu parale și cu osândă.

— Las mătușă n'ai grijă, te povățuesc eu bine și-ți mai dau 2000 de lei. Du-te de-mi chémă pe vornicu aici, să vorbesc eu cu dēnsu.

După ce vine vornicul, îi đice boerul.

— Cunoscut-ai pe bărbatul babei istea?

— Cum să nu, cucóne.

— De mult de când a murit?

— Cam de multșor, or fi la 10 ani de atunci.

— Iaca omul cela a fost fratele meu.

— Cum se póte?

— Ba așa că noi am fost doi frați la părinți și el eră mult mai mare decát mine, tata l'a dat la carte dar n'a vrut să 'nvețe 'n ruptul capului, l'a chinuit cu cartea cât l'a chiuuit și el și-a luat lumea 'n cap, și s'a ca mai dus de n'a mai dat tată-meu cu crucea de dēnsu și colo de abia astăzi am dat de urma lui și-mi pare reu că nu l'am găsit batăr in viétă, dar de ună vreme ce are pe feciorul ista, vreu să-l norocesc și să-i dau din averea mea și lui parte dréptă care remasă-i este dela părinții noștri. Dta, capul satului, să-l povățuești ca să-și facă cele de trebuintă ca măcar el să trăescă bine, decă frate-meu a murit necăjit.

Iaca le dau de-odată 12 mii de lei și când oi mai veni pe aici, să-l găsesc cu pământ, cu casă, cu vite, cu trăsura, să nu-mi fie necinste cu nepotul meu.

S'a prins vornicul bucuros ș-a făcut după rugă-mintea boerului. Ș-așa și-a găsit văcarul norocul de eră acum oul cel mai de frunte din tot satul.

Așa-i norocul!

Pe cât îl lași pe atáta te lasă,

Pe cât îl cați pe atáta te cată,

Elena D. O. Sevastos.

Ruga unei june.

Se strecură 'n tăcere

Măhnitul riurel:

Bat spume de suspine

Duiosu-mi sufețel;

Și vântul cu recelă

Incepe sborul seu:

Furtuna suferinței

Atacă pieptul meu.

Iar ochii-mi caută 'n lume,

Aprinși de-un tainic dor,

In dar! nu-i mângăere, —

Și iarăș se dobor.

Me uit și prin natură...

Ce jale pe-al ei sin!

Se pare că ea plânge

Puternicul meu chin.

Arunc o căutătură

Spre dealul cel cernit,

Nu-i semn nici de-o sperare!

Ah, tóte-au veștedit!...

Și-atunci ca speriată

Me dau la plâns amar,

O, nu! eu nu voi plânge,

Că 'n ochii mei apar:

Lumine de speranțe

Din cerul indurat!

O, Dómne, fie-ți milă

De pieptul meu cert

Mai adă înc'odată
Pe-acela, ce doresc,
Căci făr' a sale brațe
Viéța mi-o uresc;

Mai adă-acea ființă
Ce-atât de drag o am,
Revérsă pe-a mea rană
Vindecător balsam:

Precum reverși pe-o flóre,
Ce pare-a veșteđi,
Stropi calđi de ploisóră,
Spre a o reveni.

Maria Suciu.

Iertfa de sine.

— Piesă de Eugen Scribe. —
(Urmare.)

Toby. Da, dle Morton; și ea începú a jucá inaintea acelor spectatori; inaintea acelei lumi întregi; ea care erá așá de sficiósă, ea care altádatá nu in-drásniá să jóce cu nimenea, de frica limbelor rele.

Morton. Sêrmâne háet! capul teu s'a tulburat amarnic . . . inchipuirea singurá . . .

Toby. Da, tocmai așá! — asta mi-am đis-o și eu, ca să me mai mângáiu. Capul meu s'a descreerat, — dar ce are a face? .. Eu nu pot, atunci când dșóra Betty ími dá tótá iubirea sa, eu să nu-i dau decât jumétate dintr'a mea: asta n'ar fi drept, n'ar fi lucru onest; și mai decât să me inso, vroesc să me 'nrolez . . .

Morton. Nebunule!

Toby. Da, m'am gândit la asta eu, și încă de multá vreme; totul ce aș fi regretat, ar fi fost să nu mor până ce mai întéi nu ți-oi cere iertare dtale; dar te-am vėđut, ți-am márturisit totul, nu mai am nimic pe conștiință, — și dta me ierți că sufer, — nu-i așá? .. veđi că asta nu-i greșéla mea. Adío, dle Morton, mângáie pe Betty; me duc să me fac soldat.

Morton. Tu, soldat!

Toby. Da, am să me duc să me bat cu franțujii.

Morton. (Luându-i brațul, după un moment de tăcere.) Cu Franțujii? Așá dar tu îi urėșci?

Toby. Eu? nici decum; dar la rėșboiu nu face cineva altceva decât să tragá câteva focuri de pușcă; nu-i de nevoie să se urėscá pentru asta; din potrivá!

Morton. Dar acel franțuz ce-l vei avé in față, in care tu vei descárcá glonțul teu, póte că și el să aibá o amicá ce-l va regretá, cum regreți tu pe a ta!

Toby. (Emoționat.) Dta cređi că are o amicá, franțuzul cela?

Morton. Și pentru ce n'ar iubí și el ca și tine? séu prin ce fatalitate va trebui el să mórá, pentru că tu ți-ai perdut iubita ta?

Toby. Iaca asta așá-i; nu me gândisem la așá ceva. Ei, dar lasá-me să me duc la rėșboiu; íți făgăduesc că nu voi ucide pe nimene; voi face tot ce-mi va sta prin putință ca să fiu eu cel dintéi ucis.

Morton. Amice, tu n'ai curaj. Nu șci tu dar, că omul trebuie să indure tóte necasurile, tóte incercá-rile, fără să-și pérdá liniștea sa? Uite-te la mine: pasiunile nu mai au nici o influență asupra mea, pentru că sânt quaker . . .

Toby. Vra să đică asta te opreșce de a te amorisá?

Morton. Negreșit . . . Prin acésta am invėțat eu să-mi inving pasiunile, să moderez acest caracter aprins ce m'ar fi împins la cine șcie ce escesuri. Ími voi reamintí fără incetare, acel sêrman Seymour, un amic din copilárie . . . și o cértă, o sfruntare, ceea ce el numiá onórea ofensată! .. in sfêrșit l'am vėđut picând sub lovitura unui glonț al meu; și din acea đí, lumea și legile sale, prejudețele sale, tóte me ingrozesc, și nu mai admir, și nu mai profesez alte principii decât pe acele ale lui Ben-Johnson, cari ne invėtá a triumfá contrá nóstrá ênsuș, și contra patimelor nóstre.

Toby. Decá-ș fi șciut de mai nainte . . . Dar nu mai este timp, reul e făcut.

Morton. E totdeuna timp de a-și reveni cineva in minți . . . Du-te și cautá pe Betty, și ad-o lângá tatál seu; eu le voi vorbí la amėndoi. Vom intárđiá nunta cu câteva luni, și, până atunci, me insárcinez eu să te insánetoșez. Íți voi cetí in fiecare đí pe Ben-Johnson și principiele sale.

Toby. (Pecând capul.) Cum vei voi; me supun la totul.

Morton. Bine. Dar ími făgăduėșci că vei trái, o voesc.

Toby. Nu pot să-ți refuz nimica; dar numai ca să-ți fac plăcerea.

Morton. Íți mulțumesc.

Toby. Nu-i pentru ce. (Ducėndu-se.) Adío, dle Morton. A! ce om mánunat! (Ese.)

Scena VII.

Morton, apoi Georgina.

Morton. Smintitul! să-și sbuciume astfel inima! .. e de pláns, nu e greșéla lui. O Ben-Johnson, el nu te cunoșcea! (Șede lângá mėsá, deschide o carte și ceteșce.)

Georgina. (Eșind din drėptá.) El e încă aici! Dar e singur, și așá de ocupat, cu cetirea, încát nici nu me vede. (Punėndu-se pe canape și privindu-l.) Frumos cap de studiu! cap de filosof! și când te gándeșci, cá, dec'ái vra, n'ar fi cu mult mai greu de resturnat decât un altul! (Surđėnd.) Ce-i drept, ar fi amuzant de tot să-l priveșci alunecând, el, cu tóte principiele lui. Dec'aș incercá. (Tușeșce incetinel, apoi face un mic vuet cu taburelul ce e sub piciórele sale; in sfêrșit, vėđėnd că el nu bagá de sémá, incede a vorbí.) Domnule!

Morton. A! tu ești! nu te vedeam.

Georgina. Tocmai de asta me pláng și eu. (Cu un aer de bunátate.) Cum merge bolnavul nostru, respectabilul domn Patrick?

Morton. Mai bine; i-au luat sánge, și acum dórme. In numele seu și al familiei sale íți dato-reșce . . .

Georgina. A! dar eu nu aud ce-mi vorbeșci așá de departe; decá vrei ca să te ascult, avansėzá un jilț, și pune-te in el, mai aprópe de mine.

Morton. (Avansánd jilțul lângá canape și șeđėnd.) Iatá-me-s aici.

Georgina. Iartá-me; cu tine, care ești francheța personificată, nu trebuie să me genez de loc. Nervii mei sânt atát de intártați! o durere de cap inspáimántátóre . . . ími dai voie, nu-i așá? (Sprigine capul pe o perná a canapelei.) Ei bine, tu điceai . . .

Morton. Íți spuneam . . . (Priveșce buduarul.)

Georgina. A! priveșci etacul meu! cum ți se pare?

Morton. (Cu flegmá.) Fórte bun, pentru usul ce faci din el.

Georgina. (Ridicánd capul repede.) Cum? ce vrei să đici? .. și ce fac eu din el?

Morton. Vrei s'o știi? Dar eu sînt quaker, și principiele mele îmi ordon să fiu sincer.

Georgina. Ei bine?

Morton. Ei bine! tu faci din această cameră, o locuință de deșertăciune, un loc unde tu vîi să te admiri pe tine însași; unde ai adunat cele mai frumoase lucruri, ca să poți strigă inimei tale: »Eu sînt încă și mai frumoasă decît toate astea!»

Georgina. (Repune capul pe pernă.) Da, o mărturisesc, — această e slăbiciunea mea...

Morton. Și cînd vîd acum, atîta spirit, frumusețe, tinerețe...

Georgina. Ce? nu glumești! un compliment?

Morton. Da, tîte aceste daruri, ce le admiră orgoliul teu, și pe cari cerul le a respîndit asupra-ți, tîte aceste me fac, vai! să suspin...

Georgina. (Aparte.) Suspînă!...

Morton. Și să-mi ȃic: »Cîte tesauze perdute in glod!...»

Georgina. Decă asta e o lecțiune de morală, urmîz-o, îmi faci plăcere; nu prea obicînuiesc să aud adesea-ori asemenea lecțiuni.

Morton. Cu plăcere, tu ești nobilă, ești bogată; și o femeie de rangul și de nașcerea ta...

Georgina. Și drept cine me iei tu?

Morton. Drept o damă din lumea mare, vr'o ducesă, mai șciu eu?...

Georgina. Nici decum... să ne nțelegem bine... cată să fim loiali... căci, decă într'o ȃi tu te-ai află colea, la picîorele mele...

Morton. (Dănd îndêrêt fotoliul seu.) Eu! o Ben-Johnson!

Georgina. Chiar și Ben-Johnson el ênsuș; e prea cu putință! totul se pôte întêmplă, și nu voi ca cineva să fie surprins... De mine pôte, decăș voi, aș puté fi ducesă, sêu sȃția unui pair al Angliei, dar nu voi să me scobor, căci sînt ceva mai mult decăt atăta.

Morton. (Rece.) Princesă, pôte?

Georgina. Un grad mai mult; sînt ȃeiță... la operă.

Morton. (Sculându-se.) Unde sînt eu? — Și ce stau eu aici să ascult?...

Georgina. Ține-te bine, sêu me vei face să cred că filosofia nu e la tine decăt un cuvênt deșert, că tu nu te poți înțelege ênsuș cu tine, și că ești un înțelegt de contrabandă, sclav, ca atăția alții, tuturor prejudiciilor...

Morton. Eu nu mai am deloc... nici unul.

Georgina. Atunci, pentru ce te îndepărtezi de mine? O ducesă. in ochii tei, valorêză mai mult decăt o dăntuitore?... vei respectă tu mai mult intrênsa hazardul ce i-a dat un titlu și o nașcere?

Morton. Nu, fără indoielă.

Georgina. Ei bine, atunci... apropiie-te pentru onôrea principiilor tale, sêu voi crede că ele nu sînt decăt niște beșici de sopen.

Morton. (Apropiindu-se.) Are dreptate! (Țede.)

Georgina. Mai aprôpe puțin, și ascultă-me cu tîte ideile tale puternice, s'ar puté ca o baletistă să fie nesimțitore; eu una sînt, ț-o jur... de n'aș fi, ț-aș spune-o tot atăt de curat; și decă, încungiurată de măguleli, de laude, de seducțiuni de tot soiul, ea se împotrivesce și remâne femeie onestă, — cređi tu că ea nu are mai mult merit decăt cele ce n'au avut măcar prilejul de a se apêră?...

Morton. Tocmai.

Georgina. Cređi tu, că înțelepciunea sa nu este cu mult mai grea și mai glorioasă decăt asta? tu, in care indiferența ține loc de virtute, tu care, inchis in inaltele regiuni ale filosofiei, n'ai lăsat nici odată să străbă până la tine pasiunile ce nici le cunoști...

soldat, ce te proclamî invingêtor fără să fi avut dușmani, împotriva căroră să lupți! Ah! decă inima ta ar fi cunoscut farmecele și sbuciumările amorului! decă, in lupta cu o pasiune nebunescă, tu ai fi șciut să te biruești și să triumfezi contra ta ênsuși... atunci tu ai puté vorbi de curajul și înțelepciunea ta; dar, până atunci, recunôșce superioritatea nōstră. Studiează, incuie-te in cărțile tale, și nu te mai laudă cu nimic.

Morton. Femeie, tu ai o idee greșită despre înțelepciune; să fugi de pericole, sêu să te abții de a nu ajunge la ele, este deja un merit.

Georgina. Da, meritul unei statui; și cînd, așă ca tine, cineva nu simte nimica, nu încercă nimic...

Morton. Te înșeli! și noi de asemena avem o inimă, și noi avem ochi...

Georgina. Adevêrat?... me indoiam. Ei bine, ce-ți spun dar ochii și inima ta? Cum ți se par?

Morton. (Sculându-se.) Femeie, tu ești cochetă.

Georgina. Nici eu nu ȃic că nu; această e și apêrarea nōstră.

Morton. (Aparte, privind-o.) Și eu uitam bolnavul ce e colo și care m'astêptă! me duc.

Georgina. (Surișend.) Nu, trebuie să stai aici.

Morton. Și pentru ce?

Georgina. Voi să-ți vorbesc încă; remâi. (Privindu-l.) El nu se hotăreșce, e bine; nu se va duce, sînt sigură. (Morton remâne un moment nemișcat; face un pas spre ea, apoi își ia hotărîrea și intră in camera lui Patrick la stînga actorului.)

(Va urmă.)

N. A. Bogdan.

Cum trebuie să se nutrească copiii.*

Doctorul. — Vei vedé, Iacove, copilul acesta, care ni s'a născut la surora dtale, va creșce minunat. Ióna e tinêră, e tare, și făcută să-și nutrească copiii.

Iacov. — Nu, fie că nu-i așă dle, dar ea nu vré să pricêpă. Nevêsta mea i-a tot tocat pe cap in de-ajuns la cel dintêi care i-a murit, și chiar acum decă n'ai fi fost dta tot nu s'ar fi înduplecat.

Doctorul. — Trebuie să mărturisesc, că femeile nu me cam ascultă totdeuna și că ele me cam scot din răbdare. De cînd le tot spui pe aci și aiurea: Nutriți-ve singure copiii. Cel mai bun lapte, pentru ei, este laptele mamei lor.

Iacov. — Se șcie că deprinderea este lucru grozav, și apoi intre noi fie ȃis, dle sînt multe care își cresc copiii cu lapte de vacă și trăesc cu tîte astea!

Doctorul. — Și cãți mor! Este dureros să veđi la ce trêptă de nefericire sînt urșiți noii născuți!

Iacov. — Adevêrat; iubești, și nu prea șcii totdeuna ce să le dai!

Doctorul. — Pentru că vrem să fim mai înțelepți decăt firea! De ce să nu urmăm legilor sale? Ôre natura nu arată fiecãrei mame ce trebuie copilului seu? Ôre animalele nu ne dau pildă?

Iacov. — Nici că e vorba că dobitócele cu pornirea firêscă a lor au une-ori minte.

Doctorul. — Și omul care se laudă cu mintea sa, este din tîte ființele cel mai lipsit de dênsa! Nașce pipernicit și gol, de ôre-ce mielul de scutit prin lâna sa; nașce flămând și fără ajutor, de ôre-ce potîrnichele ciocnindu-și ouele alêrgă prin semênături și își află nutrirea! Dar mai cu sêmă copilul omului

* Trad. din «Convorbiri asupra igienei» de dna Hyppolite Meunier. Scriere încoronată de mai multe societăți.

M I C A A R T I S T Ă .

naște dintr'o mamă fără pricepere, și neindemânică a vedé de el.

Iacov. — Să vedem dle, decă este neindemânică, e pentru că așa vrea; căci de obiceiuit laptele nu-i lipsește!

Doctorul. — Și tocmai pentru asta! Ceea ce imput femeilor, este că având tot ce le trebuie pentru ca să-și nutrească copiii, ele nu-i nutresc; — și având creeri dezestrați cu minte, fac mii de nebunii în creșterea dela început a copiilor, în alegerea îmbrăcămînții, ca și în aceea a alimentelor.

Iacov. — Fie! nu mor atâți copii după cum ții dta.

Doctorul. — Nu crede că trec de măsură prietenul meu! nimic, din potrivă nu e mai spăimântător, și mai de intristat decât datele cele mai proșpete. În Belgia, la 100,000 de copii 30,000 nu trec peste al 2-lea an; în o singură stradă din orașul Lille (în Franția) s'a luat în sémă numărul spăimântător de 95 morți la 100, nainte de vârsta de 5 ani.

Iacov. — Auți dta, minune! Ei bine, dle, iată că trece peste totă inchipuirea cuiva! O! dar la țără nu e așa!

Doctorul. — Mortalitatea copiilor este spăimântătoare, pretutindeni, este ceva neauđit! În Anglia se preocupă mult de asta, fiind că se numără 30 la sută morți. Și apoi ce trebuie să cugete cineva de preocuparea ce se dá pentru îmbunătățirea soiurilor de boi și de oi, de cheltuelile nenumărate ce se fac pentru creșterea calului și despre neingrigrirea timpită ce se dá copiilor?

Iacov. — Ai dreptate, dle, trebuie ca lumea să fie prea fără inimă pentru ca să-și bată capul mai puțin pentru copii decât pentru animale.

Doctorul. — Despre lipsa de inimă, nu ții nimic, nu cer jertfă, frăgeđime, iau lucrul dintr'un punct de vedere mai puțin înalt; din punctul de vedere al interesului, și nimic mai mult! Când vrei să faci o călătorie pe calul dtale, îi dai orz; când vrei să vinđi cu bun preț țelul, îl nutrești cu oue și cu țărițe, nu e așa?

Iacov. — Neapărat, nu sânt amenințat să perd, căci scot cheltuéla făcută și cu un bun câștig.

Doctorul. — Ei bine! decă prețul luat pentru un dobitoac crește potrivit cu ceea ce l'ai nutrit, decă te poți aștepta la mai multă muncă și prin urmare la mai mult câștig, de ce nu s'ar face tot așa cu un copil?

Iacov. — Cređi dar, dle, că viitorul unui copil, și puterea sa când va fi mare atěrnă de intěia sa nutrire?

Doctorul. — Sânt sigur de asta, și mulți alții o șciu ca și mine! Din nenorocire, fiind că femeilor le e dat să crească copiii și că până acum ele stau în neșciință, se încapățineză și fac după voie-le.

Iacov. — Dar decă ele ar șci, pôte că ar face în alt mod?

Doctorul. — A da! decă... Noi avem o ție-tóre în țera de unde sânt: Decă ar căde cerul, multe ciocărlii am prinde. Este bine, cu tóte astea să nu aștepte cineva cerul; trebuie să se razime fiecare pe sine ęnsuș și să se siléscă a învinge deprinderile rele și obiceiul ruginit, care sânt niște vrășmași ai proșirei.

Iacov. — La noi este obiceiul de a deprinde copiii să bea lapte, și mulți din ei sânt șcii coalea.

Doctorul. — Lăptarea artificială, și se numește așa ori ce nutrire alta decât laptele femeii, are primeđii mortale în intěile luni ale vieței. Când cercetéză cineva statistica de copii lăpădați, pe la spitaluri de copii, se spăimântă de rezultat. De exemplu: la anul 1832, 12 copii din ospiciu s'au trimis în giurul

unui oraș din Franția pentru ca să fie lăptați artificial. — În 15 țiele câte-și 12 copii au murit: ce ai de ții la asta?

Iacov. — Țic că pôte a fost pentru ei o fericire.

(Incheierea va urmá.)

Plotina I. Furtună.

Căntece populare.

(Din Bănat.)

Țălcinel cu frunđă lată
Și cu umbrița rotată,
M'aș rugá pălcel de tine,
Să-mi faci acest puțin bine,
Puținel să uginesc,¹
Pân' cu mândra mai vorbesc.

Frunđă verde frunđulică,
Primăvėra-i nóptea mică,
Nu-i de dus la ibovnică,
Până 'n luna lui brumar,
Atunci sânt noștile mari,
Stau cu mândra cât imi place
Și țiiuă nu se mai face.

Frunđă verde ėrbă négră,
Trece mândra și me 'ntrebă:
De ce mi-i cămeșa négră,
Au muerea mi-i betégă?²
Nu-i betégă dar nu-i bună,
N'a spelat cămeși de-o lună.
— Vai bădiță badea meu,
Ad' cămeșa s'o spėl eu,
Cu apă din vadrul meu,
Cu lemne din gardul teu,
Cu săpun dela sabėu.

Vecină dragă vecină,
Nu-ți fie ciudă pe mine,
Că mánearca nu ț-o mánec,
Numai dragostea ț-o stric,
Beutura nu ț-i-o beu,
Numai dragostea ț-o ieu.

Vecină de lângă casă,
Scólă-te de diminéță
Și pune la badea 'n straiță,
Și un měr in buzunar,
Să-l ducă la fete mari.

Vecină de lângă mine,
Ingrădește-ți ulița
Și cu in și cu pelin,
Că eu tot la badea vin,
Și cu flori mai měrunțele,
Că șefe vorbele mele
Și măcar cu flori mai nalte,
Că el tot la noi s'abate.

Frunđă verde de colie,
Badea care mi-i drag mie,
N'are casă nici moșie,
Numai pėnă 'n pălărie.

Culese de:

Mihai P. Crăciun.

¹ Uginesc — odihnesc.

² Betégă — bolnavă.

Scrisori din prinsórea de stat.

Seghedin, august 1891.

IV.

Nu voesc să preocup atențiunna lectorului cu afacerile private ale nefericiților prinsoneri, ci pentru informarea celor cari voesc a avé cunoștințe amănunțite despre prinsóre, precum și pentru orientarea acelorã dintre români, cari póte mai au să bea din pocalul suferințelor prinsonerii de stat, mai insemn următóarele :

Fiecărui prinsoner îi stă în libertate a trăi pe speșele-i proprii séu pe speșele statului. Acela, care trăeșce pe speșele statului, primeșce pe fiecare ȓi 80 cr. v. a. Din acésta sumă își plăteșce intertenția. Lucru natural, că statului îi stă în drept a pretinde suma solvită pentru prinsoner — îndată după eliberarea acestuia. Trebuie să adaug, că atât prinsonerilor cari trăesc pe speșele statului, cât și acelorã dintre ei, cari trăesc pe propriile lor speșe, li se socoteșce ca speșe pentru serviciul intern câte 15 cr. pe fiecare ȓi.

În suma acestor 15 cr. se socoteșce : curățitul, luminatul, încălȓitul și serviȓul de peste ȓi. Spělatul trebuie să și-l solvécă prinsonerul din al seu.

Serviciul este fórté prompt și regulat. În fiecare ȓi un servitor merge a. și p. m. în oraș pentru a procurá prinsonerilor lucrurile de cari pot avé necesitate. În acésta privință este libertate nelimitată — numai să fie bani.

Pentru supravigherea sánetății prinsonerilor îngriješce statul prin medicul dela prinsórea teritorială. Prinsonerului îi stă în libertate a consultá și alți medici — dar pe propriile speșe. Medicina nu se dá grauit.

Contra neajunsurilor din prinsóre séu contra jignirei în propriile interese . . . se póte apelá la ministru prin mijlocirea așá numitelor «cole de plângerii.» De sine înțeles, că ministru — trece cu ușurătate peste cererile și plângerile prinsonerilor, din motivul, că sânt nefundate.

Biblioteca, bileard, popici séu alte întocmiri pentru distragerea prinsonerilor, nu esistă. Se află inse doue cabine pentru scădat — pe cari nu le pot láudá, pentru că nunumai nepotriviloc unde sânt aședate, dar și apa de scădat, nu corespund legilor sanitare. — Pe când scriu inse acestea șire — sânt informat, că s'a luat din partea ministrului de justiție mēsurile de lipsă față cu apa de scădat.

Serviciul divin — din causă că prinsórea nu are capele de rugă — se serveșce în prinsórea teritorială «Stéua», unde le stă prinsonerilor în liberă voie a asistá cu toȓi ceialalți temnițeri ! . . . Capelá pentru credincioșii gr. cat. nu esistă, și nici preot gr. cat., cu tóte că aȓi după informațiunile ce am, se află peste 40 deținuți gr. cat. Din acest motiv eu, ca preot sânt împiedecat nunumai a funcționá, dar și a asistá la serviciul divin. Me mângâi cu cugetul, că Dȓeu e în tot locul de față ! . . .

Atrag atențiunea superiorităților nóstre bisericēșci gr. cat. asupra acestei impregiurări, ca să esopereze dela regim sistemisarea și instituirea unui spiritual gr. cat. la prinsórea teritorială din Seghedin. Acésta o ȓic și din motivul, pentru că greco-catolicii ascultá serviciul divin împreună cu prinsonerii catolici ; de cãtră spiritualul catolic se împártășeșce cu

s. sacramente și tot din partea acestui spiritual se și inmortintéză decă se întemplá să mórã vre-unul.

Decă trăim în un stat de drept și decă ținem cu atâta mândrie la legea nóstră — atunci avem datoria ca să ne șcim și întrepune pentru respectarea credinței nóstre, fie chiar și pentru temnițeri. Și îmi va concede ori și cine, că nime mai mult decât omul robiei, nu are lipsă de mângâiere sufletescă.

Să le tindem dar mângâere nefericiților și să nu trecem cu ușurătate diplomatecă peste ajutorul ce reclamá temnițerii dela lumea liberă — fie chiar și dela archireii nostri gr. cat. Pentru că în auȓul tuturor muritorilor are să ni se ȓică : «în temniță am fost și nu aȓi venit la mine.» Să ne aducem aminte, că de și osânditul póte meritá pedępsa, nu este vrednic de desprețuit, ci mai ales de compătimit și de ajutat între marginile permise prin lege.

Așá cuget, că mi-am implinit numai o datorie creștinescă prin sulevarea acestei cestiuni. Cei îndreptății, în puterea oficiului continue ! Acésta o așept cu tótá tãria convingerilor mele creștineșci ca și a sentimentelor de Român. ȓise acestea în trecăt, nu me indoesc, că voi ajunge ca om liber a me pronunță asupra acestei cestiuni așá după cum pretinde însemnătatea ei. Pentru că durerea ce simțesc în sufletul meu . . . m'ar face de astadatá a fi fórté pesimist în judecatá și necruțator chiar cu — auctoritatea bisericescă ! . . . Acuma inse tac ! . . .

Me mânginesc dar la zidurile pe cari atâta le uręc.

Prinsórea e condusă prin direcțiune de un sergent, un corporal și doi-trei séu mai mulți panduri cari fac serviciul prinsonerilor. În fiecare ȓi, — dimineța — se reportéză directorelui prin sergentul prinsonerii, despre tot ceea-ce se petrece în prinsóre.

De present, fiind sergentul degradat și destituit din oficiu, corporalul îi ocupá locul. Degradarea sergentului stă în legătură directă cu prinsonerii. Causa fiind pe calea justiției, și încă nedepin resoltată, nu me nici ocup de astadatá cu dēnsa. Este o istorie lungă și complicată !

Cetirea de ȓiare fiind permisă — subscrisul primesc peste tot dece ȓiare ; ca un semn al timpului, o singurá redacțiune — de aici dela noi — ni-a refusat celor doi prinsoneri nunumai colaborarea, dar și gratificarea ȓiarului . . . Pentru ce ? Voi descoperi de altá datá ! A scrie pentru ȓiare este permis, dar numai scrieri de conținut curat literar séu sciintific ; scrierile politice ne sânt cu cea mai mare strictetá interȓise. Căci, Dómné fereșce, nu cumva să esciȓi sentimintele celor ce dorm somnul cel de mórte ! . . .

În timpul când scriu acestea șire ne aflăm înternați 10 indiviȓi, opt duelanți și doi criminaliști — Dómné fereșce — politici. Peste tot, în prinsórea de stat din Seghedin au trecut recele-i prag 119 prinsoneri.

Nu este de lipsă să-ȓi comunic iubite cetitorule, deóre-ce vei șci, că patrioții moderni jócá o mare rolá între duelanți. Ca peste tot în fericita nóstră patrie, patrioții moderni — fără de cari nu se póte cugetá patria — jócá cel mai mai mare rol ; sânt cei mai mari cavaleri și cei cari țin mai mult la onorul lor. Așá e, căci nici nu se póte cugetá patriot modern, fără să șcie manuí și arma ! . . .

De altmintrea așá merge în lume, unii își apěra onorul prin vęrsare de sãnge, alții își apěra drepturile prin șiróe de negrelá. Prinsórea de stat inse, fi face și pe unii și pe alții să vedá în giuru-le ceva mai limpede și să judece mai calm asupra poesiei vieții ! . . .

Astăȓi, ocupându-me numai cu literatura, las politica în sterilitatea și ingratițudinea ei acelorã cari

in sezonul crastaveților își uitară — de și rugați fiind — să reproducă articolul distins și bine scris al simpaticului domn dr. A. M. Marienescu: «Museu pentru îmbrăcăminte românești» apărut în nr. 30 al «Familiei.» Veți bine, politica noastră, care e ca «vulpea cu strugurii» omite totdeauna celea mai de însemnătate cauze politice. Dar și acesta numai din punct de vedere al politicei mai înalte. Acesta credință trebuie să ni se impună iarăș din circumspecțiune politică. Cine e dispus să credă — o face acesta iarăș numai din politică. Dar să nu me abat . . .

— Atunci când m'am decis iubite cetitorule, ca în trăsături palide să-ți dau informațiuni despre prinosora de stat, să nu cugeți că un egoism josnic m'a indemnat a o face acesta; ci află, că din experiența mea de ați am aflat adevărul, pentru ce adecă valoroșii mei antecesori . . . îndată după eliberare și-au plecat frunțile călcându-și penele în picioare!

Și decă aș ști, că acesta scrisore va ajunge în locul meu până la tine, i-aș incredință oftatul. Vai, cum ne desamăgim! Înțelegându-me, te rog să nu me desaprobi.

De nu me înțelegi, me esplic cu cuvintele unui țeran dela Năsăud: «Mai de mult bêtării nostri mergeau la câmp să-și vedă holdele, astăzi mergem la câmp să ne furăm unii pe alții; pe acelea vremi serviă la s. altar preotul, la care țineau ca la Ddeu, pôte că astăzi servesc fariseii și vëndetorii; erau timpuri când cel ce da bani împrumut îi dicea datorisului să nu spună nimerui că l'a ajutorat, astăzi îți trebuiesc martori, intabulări și cambii — pentru că ați a perit omenia! . . .

Nu-mi permit impregiurările a-ți comunica, iubite cetitorule, măi multe amenunte; fii mulțumit că am putut a-ți comunica și atata . . . ție, celui ce te bucuri de libertate, pe când eu plâng în închisore după scumpă țera mea.

Salutare și frăție!

Preotul Macavei.

Lascar Catargiu.

— Portretul în fruntea foii. —

«Familia» nu este organ politic. Cu atât mai puțin aparține cutărui partid. Cronicari fideli, noi avem să informăm pe cetitorii noștri despre toate evenimentele mai mari și despre toți cei ce le sevrșesc. Mișcare culturală, națională, politică, tot ce contribuie la stăruința pentru progresul nostru național-cultural, întocmai ca cei ce au roluri de frunte în ele, trebuie să aibă pagina lor în foia noastră, fără a ține cont de starea socială seu de vederile politice ale bărbaților cari stau în fruntea mișcărilor. Liberali seu conservatori, noi îi judecăm numai din punctul de vedere al meritelor ce au pentru înaintarea neamului românesc.

Lascar Catargiu, al cărui portret îl publicăm pe pagina primă a foii noastre, este unul din bărbații de stat ai României, care a avut și are rol de frunte în conducerea destinelor țării sale. Coboritor din o vechiă familie boerescă, moștenitor al unei tradițiuni de conservatism politic, dsa este șef al conservatorilor și ca atare a fost în mai multe rânduri ministru și președinte al cabinetului, iar actualminte ocupă portfoiul ministeriului de interne.

Nu este scopul nostru să analizăm cariera sa politică, cu atât mai puțin să-l comparăm cu alți bărbați de stat dincolo, ci numai să presintăm cetitorilor noștri pe luptătorul de frunte al unui partid, din care încă n'am publicat pe nimene. Facem acesta

din principiul, ca publicul nostru să cunoscă pe conducătorii din toate taberele.

Lascar Catargiu a intrat de tiner pe cariera politică, și de atunci și pân' acuma, în etate de peste șesezeci de ani, muncește pe acesta carieră, care produce multe flori și mulți — spini.

Mica artistă.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 425. —

Mica Savetă a vëndut pe tatăl seu făcând portrete. A gândit dar să-și încerce și dēnsa talentul.

Când părinții odată s'au dus de acasă, dēnsa a luat în mână penelul, a chemat înainte-și pe frate-seu mai mic și a țis că-i va face portretul.

Ea a și început să lucreze cu cea mai mare serioșitate. Precum se vede din schița începută, portretul va semēnă de minune.

Numai de n'ar vini părinții tocmai acuma acasă!

I. H.

B o n b ó n e.

Un om căsătorit de a doua oră spunea mereu nevetei sale:

— Ce bună eră soțta mea dintēiu!

— A! țise într'o țis femeia, îți jur, că nimeni nu regretă pe reposata dtale soțte, ca mine.

— Tată decă nu me dai după Amorescu, s'a jurat că-și sboră cu un glonț creerii.

— Lasă, drăguță. O să-l pun la încercare. — Să vedem decă se va ține de cuvēnt.

Sera:

— Ioane, să me scoli mâne la 8 ore diminēța.

— Am înțeles.

A doua țis diminēța, la 6 ore:

— Cucóne? cónel! Poți să mai dormi doue ciasuri . . .

LITERATURĂ ȘI ARTE.

Rumâniēn 1828/9. Acesta e titlul unui fôrte prețios raport istoric al dlui Nicolae Densușianu, scris în limba germană pentru Analele Societății istorice din Berlin și reprodus de acolo în broșură separată. Pân' acuma rapôrtele despre productele literare române în Analele societății numite se scrieau de niște dușmani ai nēmului românesc, cari aveau scopul de frunte a defaimă; în sfērșit inse societatea vëndu, că ceea ce i se raportēză nu este o lucrare sciintifică, ci un pamflet politic, s'a adresat dar de-adreptul Academiei Române, cerēnd să-i trimită ēnsaș asemenea rapôrte. Academia a însărcinat cu scrierea lor pe dl Nic. Densușianu și fôrte bine a făcut, căci raportul prin care ni se presentēză acuma în lumea germană mișcarea noastră istorică-literară, este fidel. În lucrarea sa, dl Nic. Densușianu face o dare de sēmă despre toate lucrările istorice, etnografice și limbistice române, câte au apărut dela 1882 și până la 1889, ocupându-se de vr'o 161 de publicațiuni. Accentuēză cu binemeritată recunoșcință activitatea dlui D. A. Sturdza, care a început să publice (cu episc. G. Petrescu și dl D. C. Sturdza) o serie fôrte valoroșă de documente istorice. Relatēză despre volumul I și II al «Istoriei Românilor» de dl A. D. Xenopol și țice

că istoria vechiă prezentată de autor, nu e decât un studiu de conjectură. Vorbește cu multă căldură despre lucrarea dlui G. Barițiu «Părți alese din istoria Transilvaniei.» Despre broșurile lui Hunfalvy spune, că acele sunt numai niște scrieri politice. Iar despre dicționarul lui Cihac ține, că conține explicațiuni cu totul neesacte și etimologii fantastice. În sfârșit descrie activitatea epocală a lui Cipariu și Pumnul. Felicităm pe dl Nic. Densușianu pentru această lucrare, prin care a dat lumii științifice străine o iconă fidelă a literaturii noastre istorice moderne.

Dicționar Geografic. Societatea geografică română din București lucrează serios. Nunumai ține regulat conferențele sale, dar totodată oferă în fiecare an premii literare și publică scrieri de valoare. O astfel de scriere a dat la lumină zilele trecute în Iași. Titlul ei este: «Dicționar Geografic al județului Drohoiu», de Nicu Filipescu-Dubău, întocmit și prelucrat în formă lexiconică de C. Chirița revisor școlar în Iași. Lucrarea această a fost premiata de Societatea Geografică română, încă la 1877. De atunci inse a ramas netipărită, din cauza că nu a fost întocmită conform programului de concurs. Comitetul societății a însărcinat apoi pe dl C. Chirița s'o prelucereze în formă lexiconică, ceea ce dsa a și îndeplinit, utilizând numai acele părți din material, cari sunt proprii unui dicționar, completând și unele defecte geografice și statistice. Despre valoarea acestei lucrări dl Gr. G. Tocilescu scrie în raportul său către Societate, că aceea oferă un material foarte prețios, mai ales statistic, istoric și arheologic. Autorul este în curent cu tot ce s'a publicat de oficiul statistic român; utilizează cu pricepere colecțiunile de documente și publicațiunile istorice.

Racla sfintei Paraschiva. Cetim în «Drapelul» din Iași: O frumoasă lucrare de artă a fost terminată zilele aceste în atelierul dlui argintar G. C. Ropala: Racla sfintei Paraschiva. Se știe că în 1888 un foc a distrus această raclă și că dōmna Ana Botez din Folticeni s'a oferit să o refacă, dând pentru acest sfârșit vre-o 20,000 de lei. Lucrarea a fost incredintată dlui Ropala și dsa a executat-o în chipul cel mai conștient. Racla e de argint. De asupra capacului se află figura sf. Paraschiva, săpată în relief și remasă neatinsă dela cealaltă raclă, iar la piciorul sfintei o inscripțiune din nou. De giur-impregiurul capacului următoarele relieuri: Sf. Matronă, sf. Constantin și elena, sf. Iosif, sf. Sofia, sf. Natalia, sf. Anastasia, sf. Eftimia, sf. Ecaterina, sf. Irina, sf. Mihail, sf. Domnica și Maica Domnului. Pe corpul raclei sunt săpate următoarele figuri: sf. Ana, Trei-Ierarhi, Marca veche a Moldvei, sf. Paraschiva, sf. Elisabeta, sf. Eufrosina, sf. Melania, sf. Zenovia, sf. Teodosia, sf. Evdochia, sf. Evghenia și marca țerei. Tote aceste figuri, în formă de mici icōne, sunt săpate cu multă îngrijire în alb și poleite de giur impregiur cu aur. Reliefurile sânt bine scōse în afară, proporționate cu mărimea corpurilor și fețele au expresiuni bine nuanțate de tinerețe, de bătrânețe, de slăbiciune, de suferință, etc.

Buletinul societății geografice române, publicat prin îngrijirea dlui George I. Lahovari, secretar general al societății, a apărut și pe anul 1891, trim. I. Partea primă conține actele societății, partea a doua membrii și conferințele, dintre care amintim «Oltul» conferință ținută la 4 martie an. c. de dl G. I. Lahovari și «Un manuscris românesc din anul 1797 pe Popa Ioan sin Macarie ot Bărbăteșci» comunicat societății de dl dr. M. Gaster.

Cărți școlastice. Dl V. C. Butureanu, doctor în științe dela facultatea din Paris, profesor la liceul din Iași, a scos la lumină acolo «Introducerea în știin-

ințele fisico-naturale» pentru classa I-a secundară. — *Acelaș autor* a publicat tot acolo: Noțiuni de chimie și mineralogie pentru classa III secundară.

TEATRU ȘI MUSICĂ.

Șolri teatrale și muzicale. Dl Matei Millo, nentrecutul artist al scenei române, vrē să-și petreacă restul vieții la Neapole. — Dl Th. Burada, care petrece acum la Oradea-mare, cercetând archivele românești dela Chișineu, a dat peste urmele existenței unui teatru românesc, bine organizat, între anii 1804—1812 în Moldova. — *La conservatorul de muzică* din București clasele de piano cu plată s'au desființat. — *Baritonistul Popovici* cântă cu mare succes în teatrul german din Praga; de curēnd a fost mult aplaudat în opera «Walküre» de Wagner și în «Traviata.»

Teatrul Național din București. Direcțiunea Teatrului Național a luat mēsură de a dubla rolurile principale în mai tōte piesele ce se vor jucă în stațiunea viitoare. Această mēsură va avē un indoit folos: Va asigură repertoriul și va pune pe artiștii tineri în pozițiune de a putē să se arate publicului spre a-i aprecia. S'a pus în studiu una din piesele premiate anul trecut: «Dōmna Kiajna» dramă în 5 acte și un tablou de dnii Radulescu-Niger și N. Țincu. Rolurile de frunte vor fi ținute de dnele Ar. Romanescu, Lea W. Ventura și de dnii Gr. A. Manolescu, C. Nottara. Se mai repetă «Ioan Rodeanu» comedie localisată de dl P. Gusty și «Ana Row» melodramă, tradusă de dl Titu Dunca. Stagiunea se va deschide la 28 septembrie (10 octombree.)

Pentru coruri. În editura «Societății române de cântări și muzică din Caransebeș» a apărut zilele aceste «Liturgia Sântului Ioan Chrisostom», compusă după melodiile bisericesci din Banat, pentru cor de bărbați, de Antonie Sequens, profesor de muzică și dirigentul corului din Caransebeș. Credem că lucrarea această, scrie «F. D.» va fi binevenită corurilor noastre bisericesci, cu atât mai vērtoș, că nu avem prē mare alegere în materii de felul acesta; iar o liturgie completă, întocmită după melodiile bisericesci din Banat, a lipsit până astăzi cu deseveșșire. Observăm, că «Liturgia din Caransebeș», prezentată în opul de față, e compusă dinadins în stil ușor, încât fiecare cor o pōte executa cu înlesnire. Tipariul elegant e executat de stabilimentul tipografic al lui Oscar Brandstetter în Lipsca. Liturgia se pōte comandă la autorul Antonie Sequens, profesor de muzică în institutul teologic-pedagogic din Caransebeș. Socotim a întimpină prin acest anunț un neajuns simțit la noi în literatura muziceii noastre eclesiastice.

BISERICĂ ȘI ȘCOLĂ.

Șolri bisericesci și școlare. Maj. Sa monarcul a dăruit bisericeii gr. or. din Ulm 100 fl. — *Il. Sa dl dr. Victor Mihályi* de Apșa la 15/27 august a sfințit biserica din Comloșul-mare, însoțit de canonicul Andrei Liviu; sēra corul vocal gr. c. și gr. or. a dat o serenadă. — *Dnii Ioan și dr. Emil F. Negruțiu*, primul profesor în Blaș, al doile medic în Betlean, dimpreună cu dna *Susana F. Negruțiu* măritată Câmpian, protopopēsă în Elisabetopole, s'au angajat a plăti pe mēstrul care clădeșce noua biserică din comuna Sucutard, locul lor natal. — *Dl Toma Madincea*, fiul rds. dn Ioan Madincea canonic în Lugoș, a fost promovat de cătră universitatea din Viena la gradul de doctor în medicină și chirurgie. — *Dl V. Borșovan*, actual profesor de pedagogie la școlă normală de institu-

tori din București, a fost însărcinat în mod gratuit cu direcțiunea școlii de aplicație alipită pe lângă acea școlă. — *Românii din Panciova* au înaintat magistratului de acolo un memorandum, cerând să se înființeze o școlă elementară orășenească cu limba de propunere română.

Societatea dămnelor române din Bucovina. Comitetul a ținut la 10 septembrie ședință, în care — după cum aflăm din «Gazeta Bucovinei» — s'a decis ca în preț de 100 fl. să se cumpere cărți, hârtie, creioane, condeie, pânză, ace, ândrele etc. și să se împartă între 12 școlle de fete. Distribuira se va face în luna acesta prin damele din comitet. La sf. Nicolae se va face o distribuira de asemene obiecte și pentru școllele de băeți. Dămna Hortensia de Costin, proprietăresă mare din Stupca, a comunicat prin o scrisore înființarea unei filiale în Stupca, ceea ce s'a luat la plăcută cunoșcință.

Societatea Petru Maior. Am primit raportul Societății de lectură Petru Maior a tinerimei române dela universitatea din Budapesta, pe anul școlar 1890—91, din care aflăm cu durere că un numer considerabil de universitari români de acolo nu s'au încriș ca membri la numita societate. Averea în bani a societății se urcă la 4472 fl. 82 cr. În bibliotecă sânt 1313 opuri în 1603 volume. Peste an societatea a ținut mai multe ședințe, în care s'au cetit lucrări de ale membrilor.

Congresul din Giurgiu al studenților români s'a deschis la 6/18 septembrie. Despre succes încă n'avem informațiuni. Primirea oficială n'a cam fost atât de căldurosă ca 'n anii trecuți. Primăria locală a refusat să dea și cei 3000. lei, votați deja de consiliu și trecuți în bugetul comunei, pentru a se întimpină cheltuelile de primire a studenților intruniți acolo la congres.

Adunări învățătorești. La Lugos în 25 august n. s'a ținut adunarea generală a Reuniunii învățătorilor români gr. c. din ținutul Lugosului, sub presiul canonicului-lector Andreiu Liviu. S'a constatat, că reuniunea are în cassă 219 fl. 27 cr. depuși în «Carășiana» din Lugos. S'au prezentat trei lucrări, de învățătorii: Petru Popescu, Sotroniu Gaita și Iuliu Birou. II. Sa episcopul dr. Victor Mihályi a intrunit pe toți la prânț. — La Grădiște în 12 septembrie n. s'a ținut adunarea generală a Reuniunii învățătorilor gr. c. din giurul Hațegului, sub presiul protopopului Pop Avel Bociat, vicepreședinte al Reuniunii. Parocul din Zabran, dl Ioan Boroș, a fiesat un premiu de 5 fl. pentru acel învățător și membru al Reuniunii, care la esamenul viitor va probă cel mai bun succes. Învățătorul Nic. Trimbiționiu a cetit lucrarea sa «Învățătorul în viața socială», iar Ștefan Țarina a cetit a sa intitulată «Care sânt cele mai bune manuale din câte avem pentru școllele noastre elementare.» Viitorea adunare generală se va ținé la Petroșeni; atunci vor ceti lucrări învățătorii N. Trimbiționiu, Ș. Țarina, S. Câmpean, P. Dariu, M. Jubaș, A. Pop, L. Jubaș.

CE E NOU?

Hymen. Dl George Șandor, proprietar în Mureș-Cueșdiu, se va cunună cu dșora Măriora Grozav la Orșova în 8/20 septembrie. — Dl Andrei Ioan, absolvent de teologie în diecesa Gherlei, s'a logodit cu dșora Amalia F. Negruțiu, fiica dlui Gr. F. Negruțiu, paroc în Sucutard. — Dl Sever Barbu, comptabil la institutul de credit «Mureșana» din S. Reghin, se va cunună cu dșora Eugenia Moldovan, fiica dlui D. Moldovan, administrator protopresbiteral în Sighișora, la 15/27 septembrie.

Șoiri personale. *Principele Ferdinand*, moștenitorul tronului român, va asistă la manevrele armatei germane în nordul Germaniei. — Dl Dănilă Grămoiu, cel din urmă vicecomite român, în Făgăraș, a cerut să fie pus în pensie, ceea ce comisiunea administrativă a și primit; rămâne s'o aprobe și congregația comitatensă. — Dl inginer I. Popescu reprezintă România la congresul internațional de agricultură care se ține la Haga în 19—26 septembrie. — Elena Dămna, văduva Domnului Alesandru Ion Cuza, a cădut greu bolnavă la Iași. — Dl Toma Ionescu, fratele dlui Tache Ionescu cunoscutul deputat din camera României, a prezentat congresului de tuberculose din Paris un memoriu asupra tuberculozei, care i-a meritat aprobarea tuturor membrilor congresului. — Dl I. Lahovary, ministru de resboiu al României, a fost distins de Maj. Sa monarcul cu ordul corôna de fer cl. I.

Maj. Sa monarcul la Bistrița. Maj. Sa a asistat la începutul săptămânei trecute la manevrele care s'au ținut în părțile Bistriței. La 13 l. c. a primit deputațiunile feluritelor autorități și corporațiuni. Deputațiunea clerului bisericeii greco-catolice condusă de mitropolitul dr. Ioan Vancea, i-a respuns: «Primesc cu adâncă mulțumire expresiunea omagiilor clerului român al bisericeii greco-catolice, și nu me îndoesc, că fiii acestei bisericeii pe lângă virtuțile aceste moștenite dela strămoși, vor fi spre mărirea lui Dumnezeu și pentru binele patriei, tot așa de zeloși servitori ai bisericeii, ca și fiii credincioși ai patriei; ve asigur bucuros și pe viitor de grația mea regescă.» Mitropolitului Miron Romanul, care a condus deputațiunea bisericeii gr. or. i-a respuns aceste: «Primesc cu sinceră mulțumită omagiile și alipirea credincioșă a clerului bisericeii greco-orientale române. Fiți convinși, că paladiul cel mai firm al religiunii și națiunatității dvăstre este legulul organismu de stat. Considerați de o problemă principală a misiunii sacre ce o aveți, a cultivă nu numai pacea confesională, ci și cea națională, și pe lângă declararea grației mele regești, ve asigur, că biserica dvăstre și instituțiunile ei fundamentale pot contă și de acum înainte la grigea mea binevoitoare.» Între ceialalți ôșpeți a fost de față și ministru de resboiu al României, dl Al. I. Lahovary, care a fost distins de Maj. Sa în mai multe rânduri.

Petrecerea de dans din Lipova arangiată la 15/27 august a. c. de cătră tinerimea studiosă din Lipova a avut un succes deplin. Inteligența română din localitate și giur a fost bine represintată. Costumul nostru național, ce e drept, a cam lipsit, totuș se pôte dice, că petrecerea dela Sânta-Maria din est an, a fost o petrecere curat românescă. Șirul jocurilor s'a început cu Ardeleana, care apoi în mai multe rânduri s'a jucat cu o însuflețire rară. Un incident a cam tulburat petrecerea. Pe când eră să se slărșescă Cuadrilul prim, jucat de 42 părechii, jute se respândi prin sală cuvântul: «foe!» Și intru adevăr o groză te cuprindea, când la eșirea în curtea otelului, vedeai roșeța, ce se redică de-asupra părții românești a opidului. Inse bătăile inimii mai slăbiră puțin, după ce primirăm șcirea, că numai niște paie de pe câmp se prefac în cenușe. Petrecerea, după câteva mominte se continuă și mai vesel. Dintre frumoșele dămne și domnișore, pe care le-am vâdut cu acea ocașiune, am însemnat pe următorele dămne: Elena V. Hamșea, Natalia Halic, A. Bökényi (Arad), E. Kishalmy, Viora Goldiș (Brașov), Belits, Vannay, Gizela Neszly (Pauliș), E. Papp (Șoimoș), Elena Popi, Elis. Putici, N. Opreat, Aurelia Opreat, Vanc, Savici, Maleș, Lucreția Popovici (Konop), Victoria Putici, Cornelia Ciugudean (Bruznic), Xantippa Vuc (Birkis), Tomescu

(Șiștaroveț), A. Iosif (Chesint), Vesalon, costum (Iltyó), Bogoiu (Belotint), Teran (Totvaradia), Fabriciu (Sobotel), Peru (Barza); domnișore: Augusta Tuducescu, Maria Iorgovici (Kövesd), surorile Serena și Valeria Bökényi (Arad), Antonella Roșescu, surorile Victoria și Iulia Brinda, Livia Pap (Radna), Maria Candea, Iulia Marcovici, Elena Draja, Aurelia Georgevici, Maria Vane, Iudita Mathias (Pécska), Danița Ruja (Pécska), Aurelia Micșa (Alios), Emilia Raț (Petrovosello), Elisaveta Ianos (Timișóra), Iulia Bichicean, Ecaterina Dronca, Maria Nereanț, Aurelia Musteț (Pauliș), Ecaterina Muntean, Ana Vesalon (costum, Iltyó), Cornelia Cadar. Petrecrea s'a incheiat dimineața la 6 ore.

Maj. Sa monarcul la Timișóra. Dela Bistrița Maj. Sa a mers de-a dreptul la Timișóra, unde a petrecut numai o zi, ziua de 16 l. c. și a vizitat expoziția industrială. Și aici a primit deputațiuni. Ceea a clerului gr. or. a fost condusă de II. Sa episcopul Aradului Ioan Mețianu, a clerului gr. c. de II. Sa episcopul Lugosului dr. Victor Mihályi de Apșa.

Sănătatea reginei României, după informațiunea «Monitorului Oficial», se încercă a se modifica în sens favorabil. Slăbiciunea este tot mare, dar durerile periodice la șira spinării și la picioare sunt mai rare și nopțile mai liniștite. O știre mai nouă ne spune, că regele Carol a dus pe regina pe malul Lacului Magiore, unde vor petrece timp mai lung. Local unde a fost dusă regina, e Pallanza. Mutarea a fost provocată de sfatul medicilor, cari au exprimat opiniunea, că temperatura nu este favorabilă reginei. După câteva săptămâni petrecute la Pallanza, regina va merge la Sorrento, pe malul golfului de Neapole, unde va locui villa prințului Vogoridi.

Anul judiciar în România s'a deschis în duminică trecută cu solemnitatea obicinuită. La Inalta Curte de casație, dl procuror de secție Ciru Oeconomi a vorbit despre «Vechile așezăminte judiciare», revivind necutul judecătoresc român din veacurile trecute. La discursul acesta, a răspuns dl C. E. Schina, prim-președinte al Inaltei Curți. La curtea de apel, dl M. Paleologu, procuror-general, a vorbit despre «dreptul de rezistență.» Dl Ad. Cantacuzino a răspuns dlui procuror-general. Toți magistrații Curților și tribunalelor și numeroși membri din baroul capitalei au asistat la inaugurare.

Românii din Boșsa la Timișóra. Cetim în «Luminatorul» din Timișóra, că la 10 septembrie românii din Boșsa și din impregiurime, apröpe la 900 persoane, au mers la Timișóra cu tren separat și cu musica proprie, de au vizitat expoziția de acolo, sub conducerea dlor Blajovan, Panaiot, dr. Borlovan, dr. Oprea, A. Diacon, Maxim Popovici și I. Velovan. Frumosul port național a atras atențiunea tuturor. După mișdădi tinerimea a jucat, iar corul a cântat. Sëra la 9 toți s'au întors acasă.

Conferențe literare în Cernăuți. Societatea pentru cultura și literatura română în Bucovina a hotărît în una din ședințele sale din urmă, ca să urmeze și în iarna viitoare a ține conferențe literare ca și în anii trecuți. În scopul acesta, după cum aflăm din «Gazeta Bucovinei», comitetul Societății s'a adresat cătră mai mulți bărbați din Cernăuți rugându-i să țină câte o conferență despre ori ce materie științifică seu culturală.

Apa de beut în București. Dl C. T. Monlau, inginer hidraulic din Belgia, fiind chemat în București de primarul capitalei spre a-și da părerea asupra filtrării și distribuțiunei apei în capitală și-a exprimat părerea, că toate lucrările de până acum, astfel cum au fost proiectate de vechile consilii comunale și cum au fost executate, devin cu deseversire inutile și trebuiesc nărsite. Astfel capitala e amenin-

țată să sufere o pierdere de milioane. Primarul Pake Protopopescu va cere un împrumut de doue milioane pentru aducerea de apă în oraș; această sumă nu e decât pentru lucrările ce trebuiesc efectuate în cursul unui an.

Iarăș jubileul unui regiment. Regimentul de infanterie nr. 33, care staționează în Arad și care mai cu sëmă e compus din români, în săptămâna trecută ș-a serbat acolo jubileul de 150 ani al înființării sale. Cu asta ocaziune li s'au adresat feciorilor cuvântări în limba germană, maghiară și română. Cetățenii aradani i-au ospetat.

Șoiri sourte. O mare esplosie s'a întâmplat pe un vapor întrebunțat la sondările Porților-de-fer; doi lucrători au fost omorâți, mai mulți răniți. Din fericire un al doile vapor încercat cu dinamită nu a fost atins. — *La București* o companie italiană a făcut propuneri primăriei de a construi case mari pe bulevard, pe locurile cari aparțin primăriei; aceste case, peste 100 de ani, ar devini proprietatea comunei. — *În Alesandria* în România s'a instituit o secțiune a ligei pentru unitatea culturală a Românilor, la inițiativa dlor I. Secășan profesor gimnasial local și N. Bădescu-Roșiori student universitar. — *Pe mormântul lui Mihail Eminescu* s'a așezat un monument masiv de piatră. Pe fațada pietrei este incrustat un mare medalion de metal al poetului, executat de sculptorul Georgescu.

Neorolöge. Emanuel Bacalöglu, membru al Academiei Române în secțiunea științifică și profesor la universitatea din București, a murit grabnic în sâmbăta trecută. Distinsul academician și profesor plecase la Viena spre a consulta celebritățile medicale de acolo asupra unor amețeli, de care suferia de câțva timp; dela Viena trebuia să plece la Paris să vedă o expoziție de diferite mașini și instrumente de fisică. La Viena înse nesimțindu-se tocmai bine, renunță la călătoria sa la Paris și se întörse la București pe la Predeal. Dar pe cale, apröpe de Periș, fu lovit de apoplexie și muri la moment. Reposatul a fost unul din cei mai vechi profesori ai universității din București, iar Academia l-a ales membru în 1879. A avut peste șesedece de ani. A scris mai multe opere de valöre, dintre cari amintim «Cursul de algebră», «Fisică.» — *Maria Suciu n. Boșco*, soția dlui Petru Suciu protopresbiter al Tincei, mama cunoscutei noastre poete dșora Lucreția Suciu, a încetat din viață după o bolă crudă și lungă, în Budapesta, la 11 l. c. Reposata avënd un spirit impresionabil și o imaginațiune viuă, s'a indeletnicit și cu lucrări literare, scriind timp de mai mulți ani poezii, publicate apröpe tôte în foia noastră, a cărei colaborătoare a fost mai din început și până când a cedat locul fiicei sale, care i-a urmat cu atâta succes. În nr. prezinte reproducem una din poeziile reposatei și tocmai pe aceea, cu care la 1867 s'a prezentat întâia oră în foia noastră. A bolit trei lumi de zile. A murit departe de ai sei, cu atât mai dureros deplănsă de dënșii, la a căror doliu ne însoțim și noi.

OGLINDA LUMEI.

Cronioă mică. *Împăratul Germaniei* a ținut la Erfurt o cuvântare, care a iritat grozav pe francezi, căci a numit pe Napoleon I «parvenu»; de giaba a rectificat diarul oficial german, că împăratul n'a diș cuvântul «parvenu», ci «cuceritor», a doua zi când opera germană «Lohengrin» s'a jucat întâia oră la Paris, pe strade s'au făcut mari demonstrațiuni și poliția a arestat vr'o mie de persoane. — *Ioan Orth*, după șcirile mai noue n'ar fi perit, ci trăește, ba ar fi

luat parte la revoluțiunea din Chili. — *Guvernul Angliei* a ordonat ca escadra Mediteranei să fie întărită cu trei vase cuirasate și ca să staționeze aproape de Salonic. — *Anarhiștii din Spania* pregătesc convocarea unui congres în care se va hotărî conduita ce va trebui să păstreze partidul anarchist în timpul grevelor din maiu viitor. — *Familia imperială rusă*, care petrece acum la Kopenhaga, va plecă spre Kiel și de aci la Berlin. — *Părechea imperială germană* se va duce apoi la Petersburg ca să asiste la nunta de argint a lui Alesandru III. — *La Belgrad* se va înființa cu începutul anului 1892 o expoziție rusescă, care să pună în cunoștință pe negustorii sârbești cu produsele ruse și așa să se lege relații comerciale între cele două țări. — *Regele Alesandru I al Serbiei* s'a reintors acasă dela Paris, unde, dice «Branik», a asistat la manevrele armatei franceze. La Belgrad a sosit în 2/14 septembrie séra. În tot decursul călătoriei dela Paris cătră casă, regele nu a stat nici într'un oraș.

O aniversară de 400 ani evrească. Colonia evrească din Constantinopol își propune să celebreze anul viitor al patrulea centenar al espulsării evreilor din Spania, care, cum se știe, a fost ordonată în anul 1492. Se asigură că evreii italieni, polonezi, și ruși, aflători în Turcia, au primit în chip favorabil ideea asta care ar fi ca manifestarea serioasă și la timp potrivit a unui fapt istoric: Spania, alungând pe evrei, a sărăcit; Turcia, primindu-i, și-a procurat folose mari. Evreii cred că serbarea acestui al patrulea centenar ar fi un răspuns elocvent și în acelaș timp liniștit și nemésurat, la espulsarea evreilor din Rusia. Cu această ocazie, evreii vor strînge fonduri pentru ca să rădice două monumente: Unul lui Baiazed II care i-a primit în 1492, celalalt sultanului actual Abdul-Hamid, care-i protejază acum.

Literatură în Turola. Consiliul otoman al instrucției publice a autorizat în anul din urmă publicarea a 940 de lucrări din cari 497 turcești, 86 arabe, 15 persiane, 1 în limba ardă, 1 japoneză, 156 grecești, 120 armene, 22 franceze, 2 germane, 15 italiene, 9 spaniole, 11 bulgare și 3 sârbe. Romanele mai multe sînt în turcește, iar cărțile religioase în mai mare număr sînt armenesci.

Știri străine. *La Arezzo* în Italia s'au făcut în săptămăna trecută serbări mari, cu ocaziunea aniversării marelui poet Petrarca; a fost un splendid cortegiu istoric, represintând întorcerea lui Petrarca la Arezzo. — *Regina Angliei* are predilecții pentru represintațiile de operetă. Majestatea sa a asistat la represintația piesei «Mikado» și a ordonat să se repete de trei ori cupletul Ko-ko. — *Printul de Napoli*, moștenitorul tronului Italiei, e un velocipedist de mână întie. Într'o întrecere făcută de peste 100 de ofițeri, printul a ajuns la locul hotărît cu câteva minute înainte. — *Printesa de Wales*, soția moștenitorului coronei Angliei, și-a exprimat dorința de a posedă un serviciu de măsă cu portretele tuturor membrilor de familie suverane, inrudite cu regina Angliei. Printul de Wales a ordonat facerea unui asemenea serviciu, incredințând unui pictor celebru, dl Harry, facerea icónelor. — În Germania este vorba în mai multe state de a se face legi contra beției; câteva guverne studiază numai proiectul. — *Regina Margareta* a Italiei, scoborîndu-se de pe vârful munților unde stă acum, se va duce să stea la Neapol mai multă vreme; se va întelni cu regina Elisabeta a României la Salerno. — *La Petersburg* în 1892 se va deschide un mare congres al căilor ferate; toate statele din Europa vor luă parte. — *La Meran*, în Tirol, autoritățile au oprit femeilor să porțe rochiile lungi cu

trenă, din causă că fac praf, vătămător nu numai pentru bolnavii care se plimbă, ci chiar și pentru ómenii sănetoși.

PENTRU DÓMNE TIERNE.

Stofa séu pânza care s'ar pēta de vin se curăță în modul următor. Când pēta este prospētă, se presară cu sare de bucătărie mēruntă, care se lasă pănă când atrage totă pēta. Când inse sînt vechi, atunci se pune partea pētată în lapte fierbēnd pe foc și petele vor dispăre repede.

Un bullon esoolent se face în chipul următor: Tăiați morcovi, praji și napi, în felii. Fierbeți-i în apă sărată cu puțină grăsimē: când legumele sînt fierte, turnați bullion tare. Cel mai slab stomac va putē suportă acest aliment.

Laptele ourat. Ca să cunoșceți decă laptele de vacă e pur, un mijloc bun e să-l cāntărești: cō un litru de lapte cāntărește 1029 pănă la 1033 grame, e probabilitatea mare că laptele e bun.

LOGOGRAF.

de Aurelia Lupan.

Din silabele următore: ru, ver, e, de di, ram, o, ni an, ni, gu, la, i, e, ran, coș, tan, co, bis, to, buc, niu, să se formeze 8 cuvinte care să aibă însemnătatea:

- 1, Un adevtiv.
- 2, Un verb în imperfect.
- 3, Numele unui bărbat în parlamentul italian.
- 4, Numele unei moime.
- 5, Un nume bărbătesc.
- 6, Numele unei păseri venerată de vechii egipteni.
- 7, Numele unui poet tiner.
- 8, Numele unui beliduce roman.

Literele inițiale cetite de sus în jos dau numele de botez al unei poete, iar literele finale cetite tot de sus în jos dau conumele unui poet.

Terminul de deslegare e 20 octombrie. Ca totdeuna și de astadată se va sorti o carte între deslegători.

*

Deslegarea ghicitórei de șac din nr. 28 :

Frunză verde mărșarint,
Teșoru a 'nflorit,
Florile ș-a scuturat,
Și iubita m'a lăsat.

Deslegare bună primirăm dela dómnele și domnișórele Maria Popovici n. Cornea, Livia Popescu, Ana Maior, Elenuta Lobonț, Elena D. O. Sevastios, Silvia Adamovici, Marióra Petruțiu, Elena Olariu, Iustina Gall și de dl Arcadie Petrescu.

Premiul l'a căștigat dna Maria Popovici n. Cornea.

Călindarul săptămănei.

Diua sépt.	Çălindarul vechi	Calind. nou	Sórele
Dumin. înainte de înălț. cruc. B. Joan, c. 3, gl. 4, a inv. 2.			[res.] ap.
Duminică 8	(†) Născ. Prăcuvăci	20 Eustachius	5 45 6 2
Luni 9	PP. Ioachim și Ana	21 Matei	5 46 5 59
Mărți 10	Mart. Minodora	22 Maurice	5 47 5 57
Mercuri 11	Cuv. Teodora	23 Tecla	5 49 5 54
Joi 12	Mart. Autonom	24 Gerhard	5 51 5 53
Vineri 13	Mart. Corneliu	25 Cleofas	5 52 5 51
Sămbătă 14	(†) Inalt. St. Cruci	26 Ciprian	5 53 5 48

Proprietar, redactor răspundător și editor: **IOSIF VULOAN.**

Cu tipariul lui Iosif Lang în Oradea-mare.